

Plánované rodičovství

Definice - plánované rodičovství

- součást **životního stylu** obyvatelstva
- žena **sama plánuje** počet svých dětí a dobu jejich narození
- snižování **mortality a morbidity** žen v souvislosti s těhotenstvím
- dostatečná **informovanost** populace
- sociální, etnické, náboženské aspekty ...



Plánované rodičovství - klasifikace

- **podpora** růstu porodnosti

- **omezování** porodnosti



Plánované rodičovství - podpora

- **podpora růstu porodnosti**
 - **prevence** a léčba onemocnění vedoucích k sterilitě páru
 - gynekol. onem. STD, hormon, poruchy ...
 - andrologický faktor - uroinfekty, abususus, noxy
 - celková onemocnění - interní, autoimunitní...
 - **prekoncepční** příprava
 - **eliminace** rizikových faktorů z prostředí



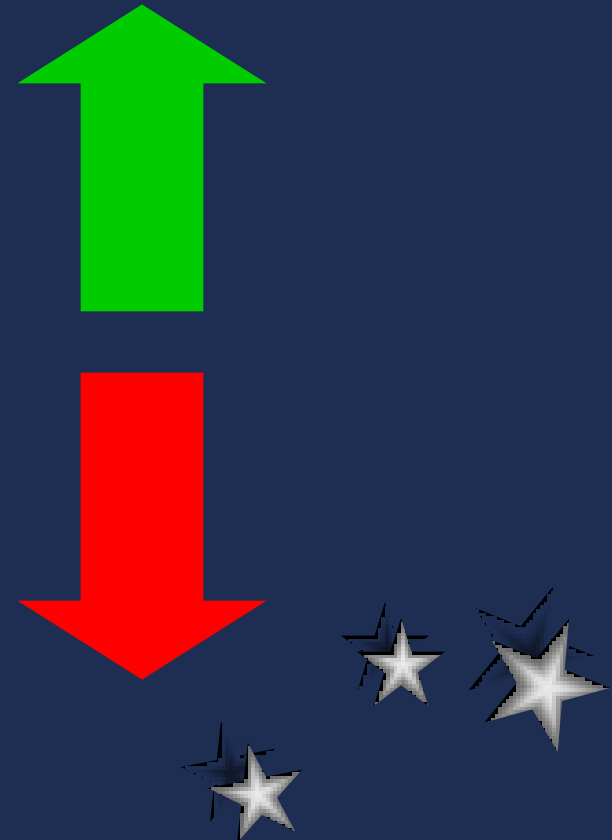
Plánované rodičovství - podpora

- **sociálně ekonomická opatření**
 - propopulační politika
 - sociální dávky v mateřství porodné ...
 - bytová politika
- **imigrace**
 - politická omezení, mezinárodní statut uprchlíka ...



Plánované rodičovství - omezení

- antikoncepce
- sterilizace
- umělé ukončení těhotenství



Plánované rodičovství - antikoncepce

- **spolehlivost** - index Pearlové
- bezpečnost
- aplikační komfort
- pozitivní vedlejší účinky
- prožitek pohlavního styku
- psychika - náboženství - etika
- zachování plodnosti
- věk, promiskuita, zdravotní stav ...



Metody antikoncepce - klasifikace

- přirozené metody
- bariérové
- chemické
- nitroděložní systémy
- hormonální
- postkoitální servis ...



Metody antikoncepce - přirozené

- Knause - Ogino: $25-18=7$ $32-11=21$
- měření bazální teploty
- hlenová metoda Billings
- krystalizace slin
- koitus interruptus - Onán

– PI 16-23

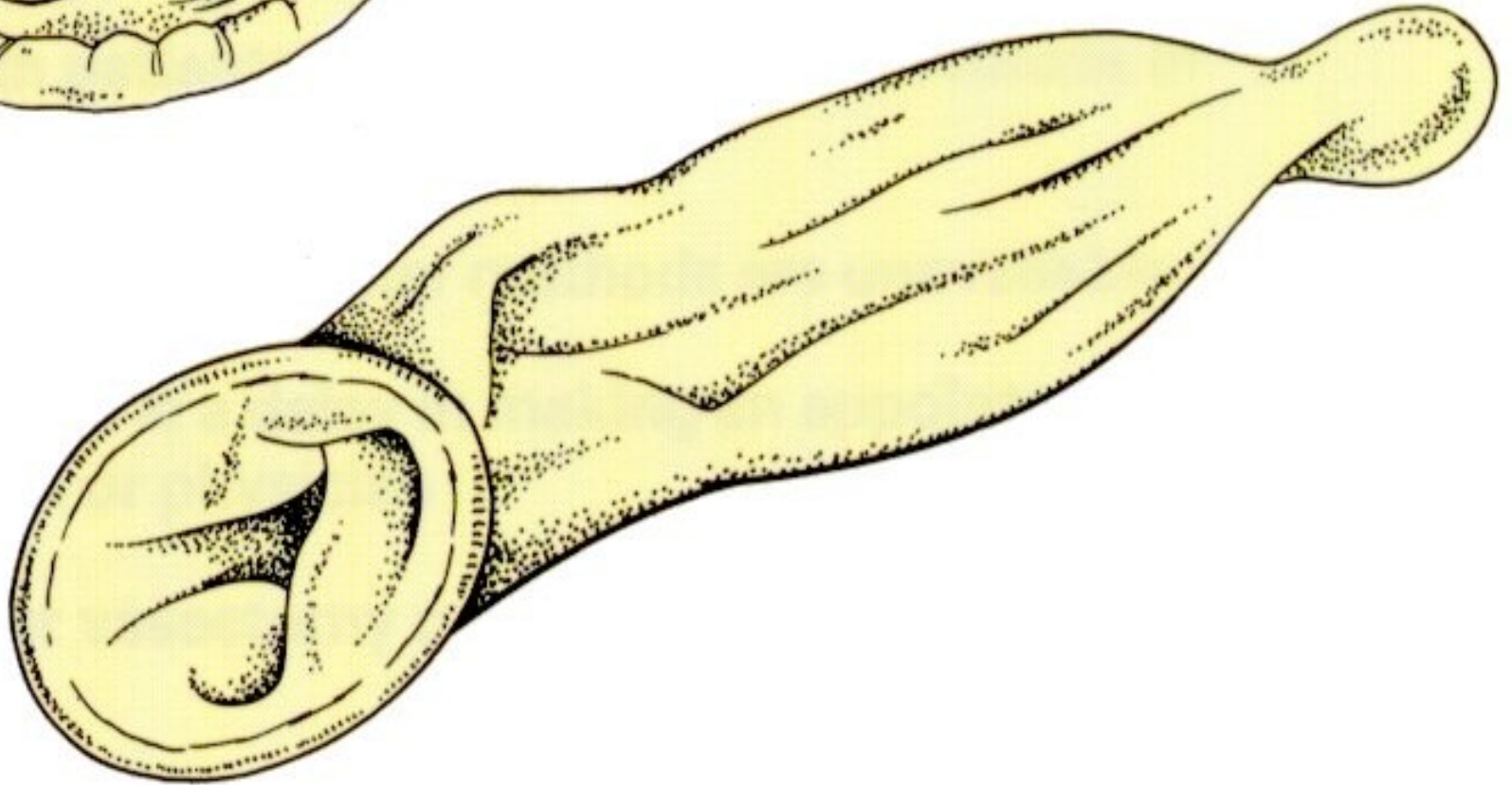
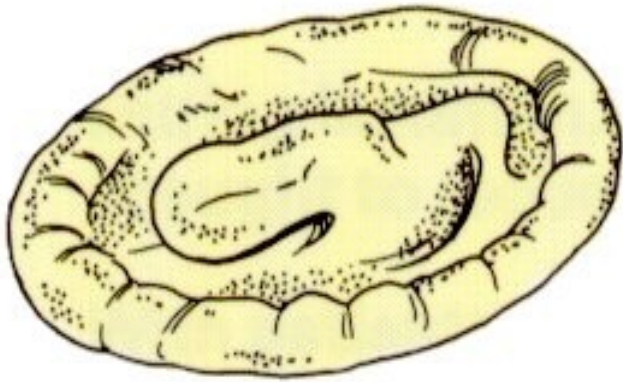


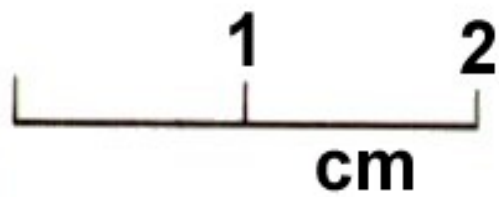
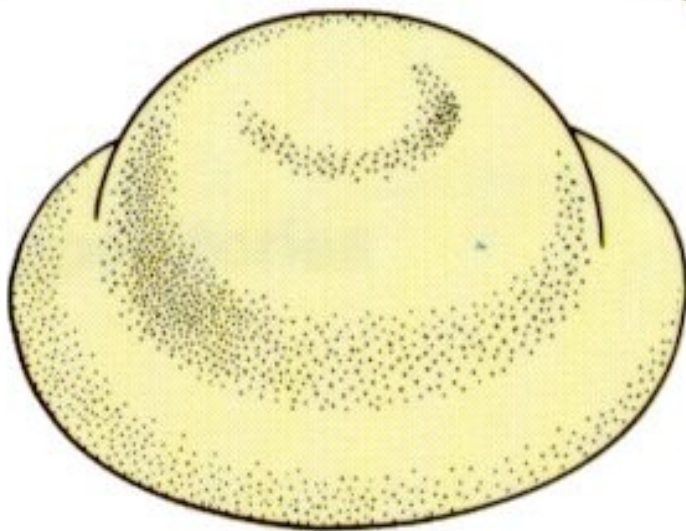
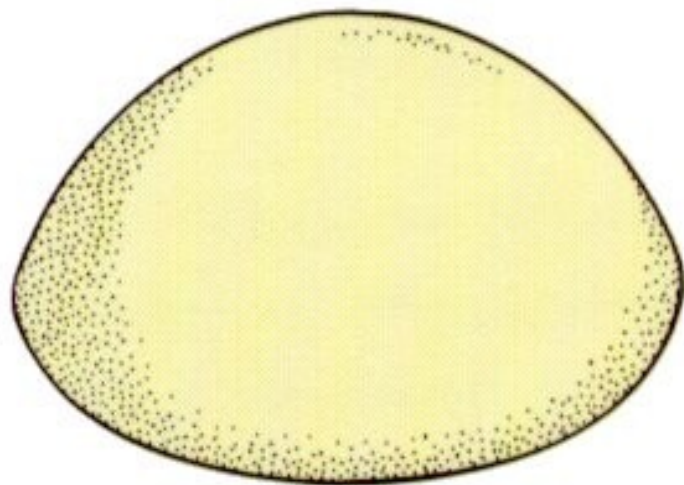
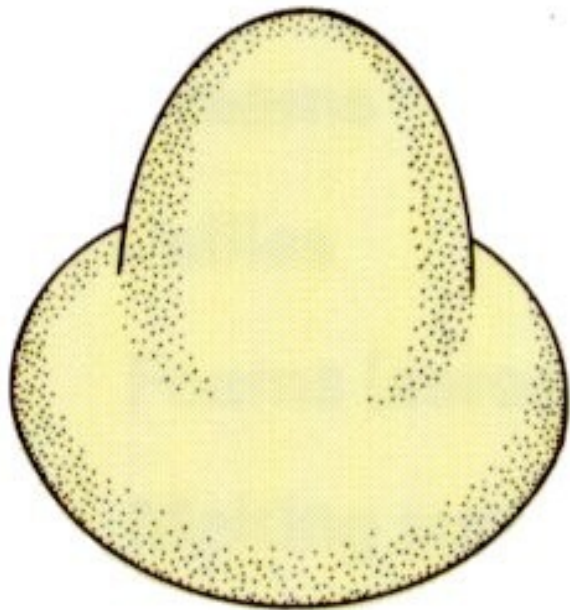
Metody antikoncepce - bariérové

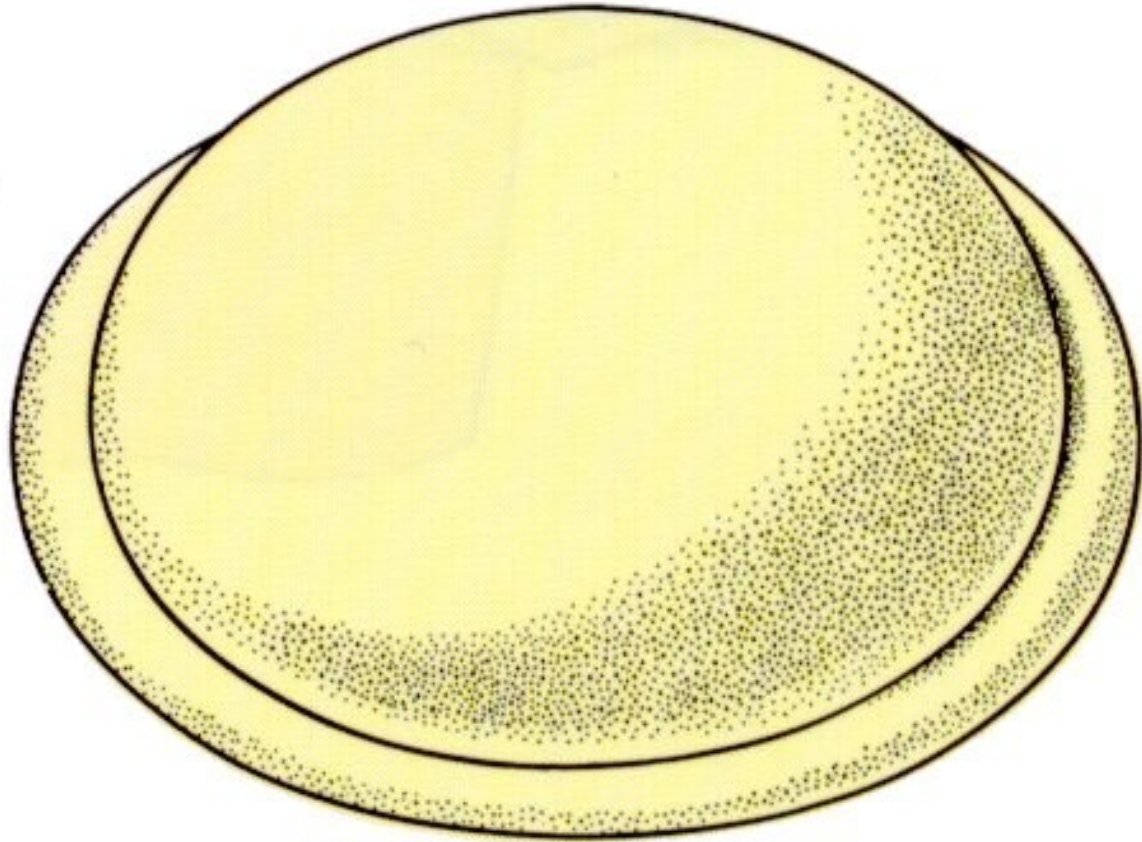
- prezervativ - kondom
- cervikální pesar
- diafragma
- spermicidy 9-nonoxynol

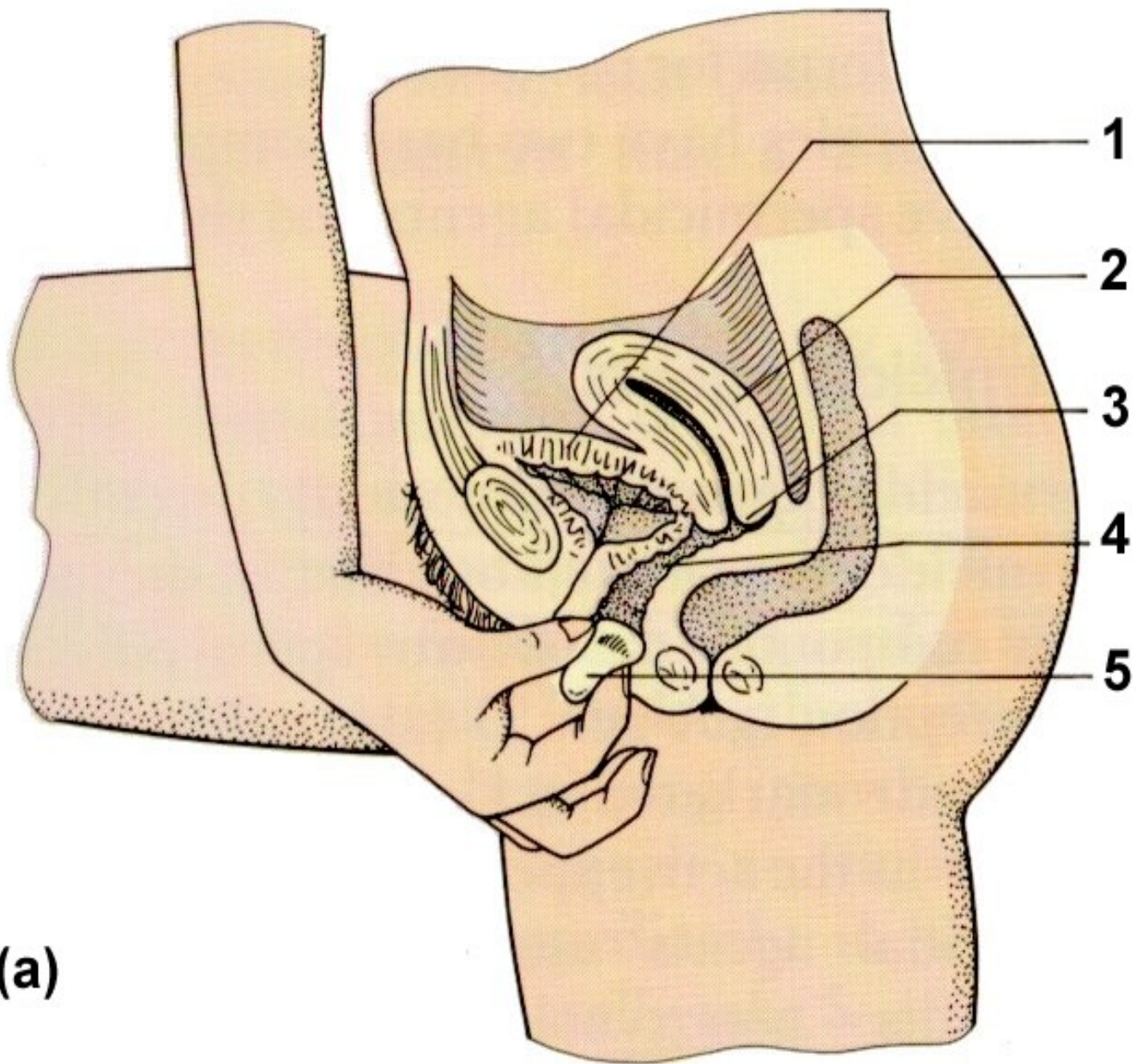
– PI 2 -10



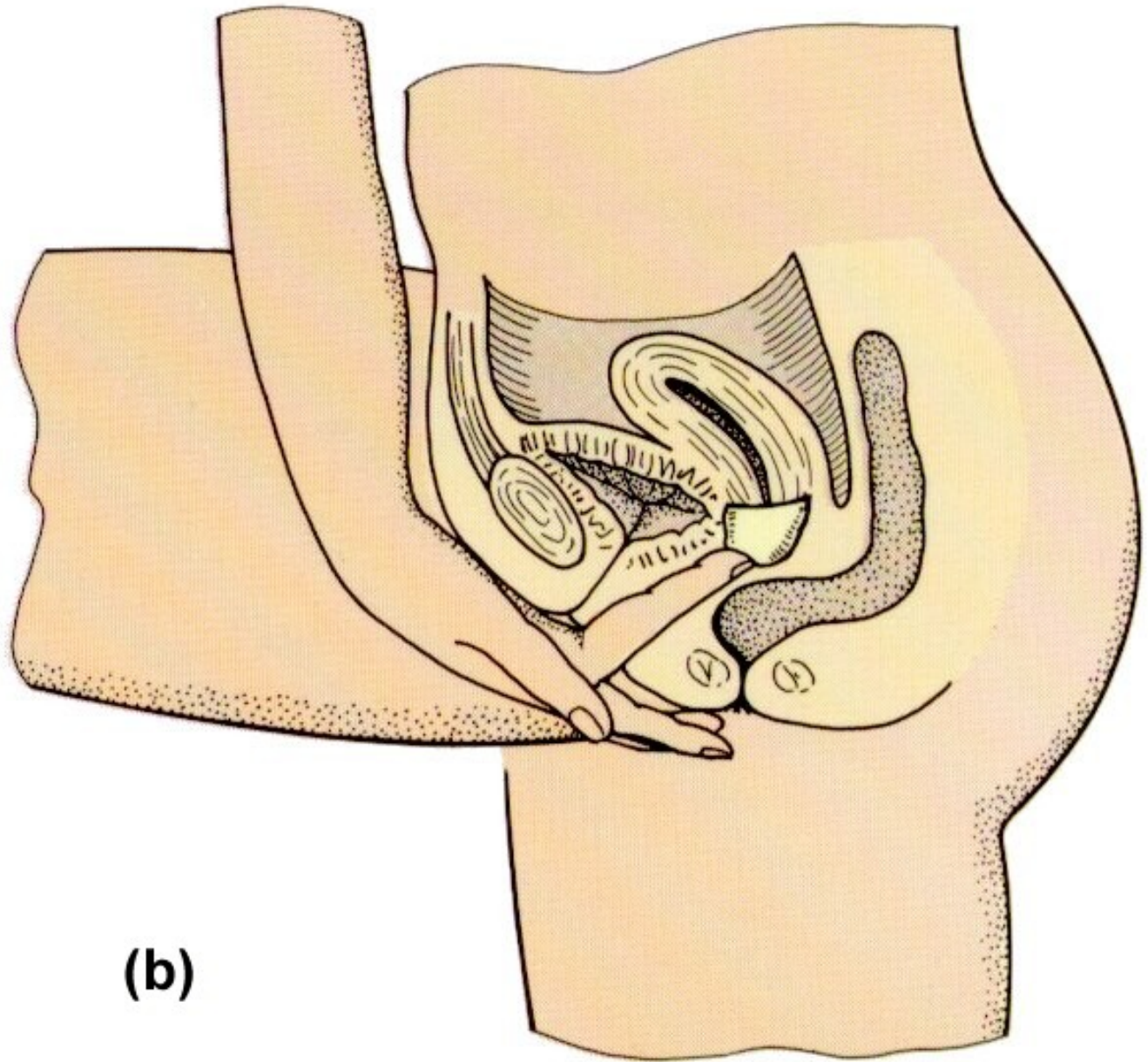








(a)



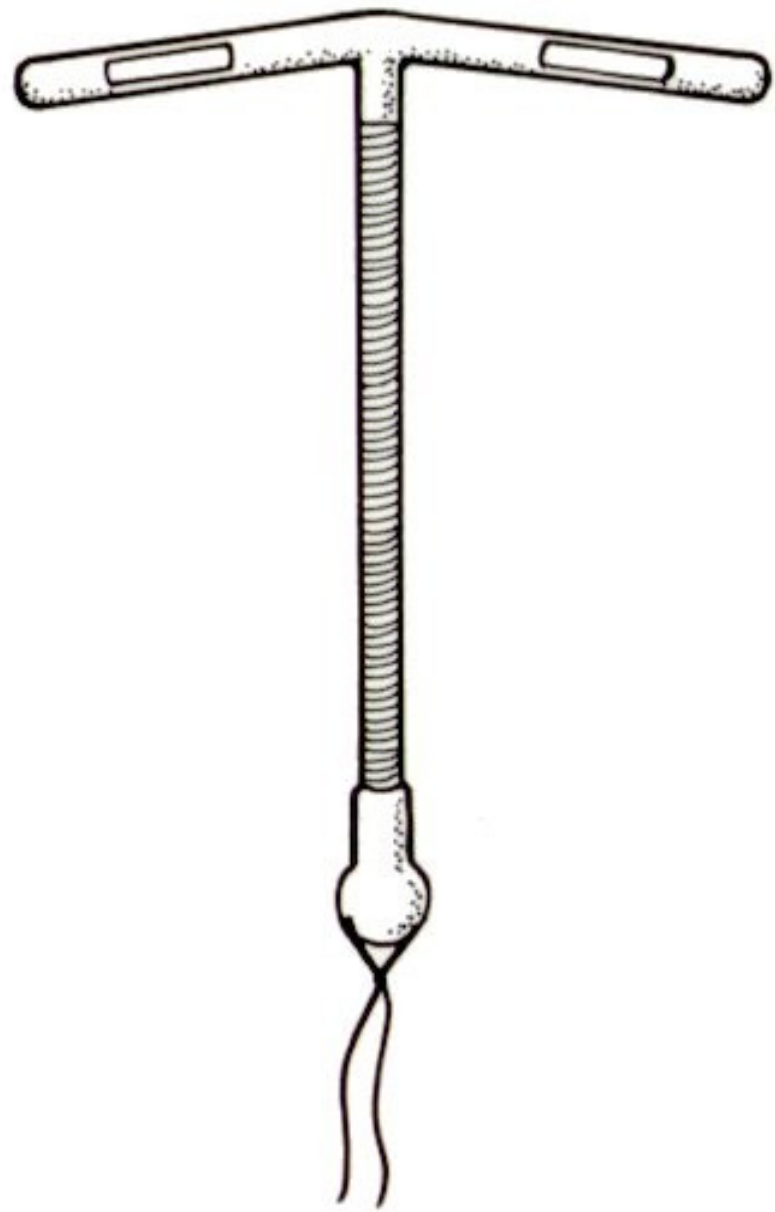
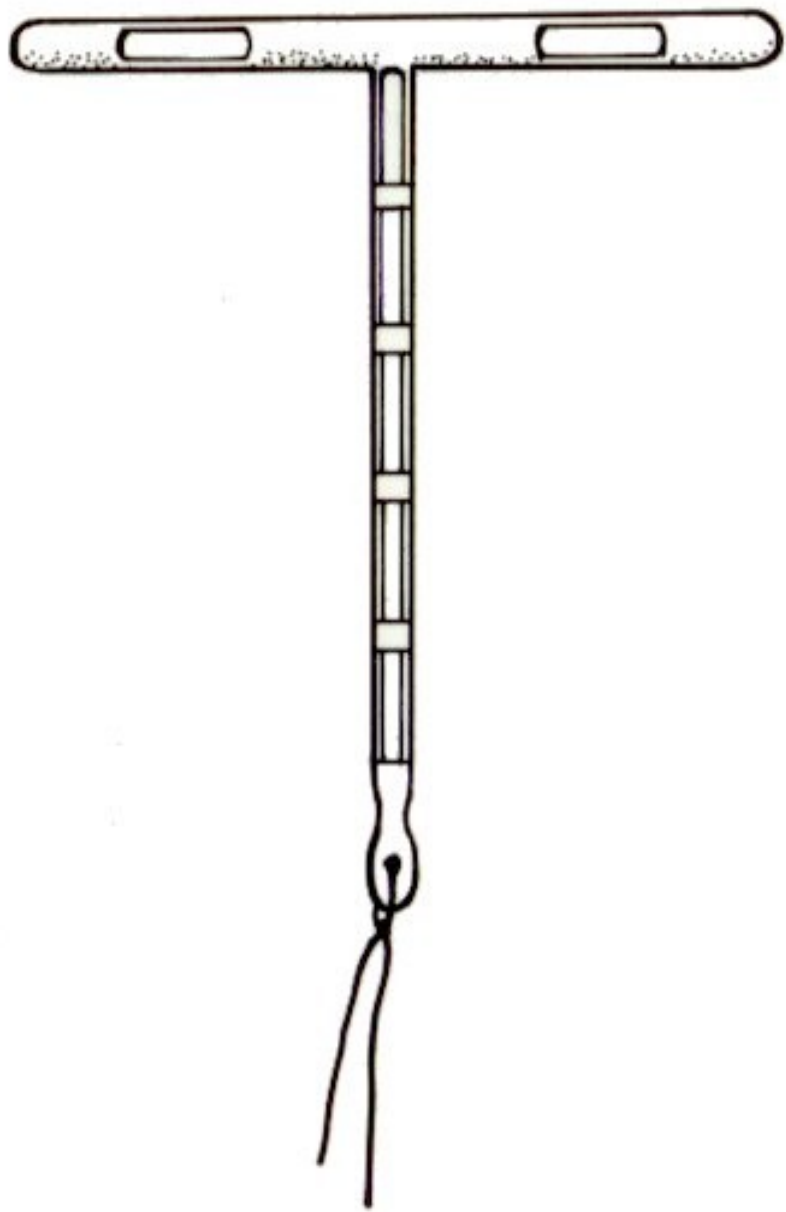
(b)

Metody antikoncepce - IUD/IUS

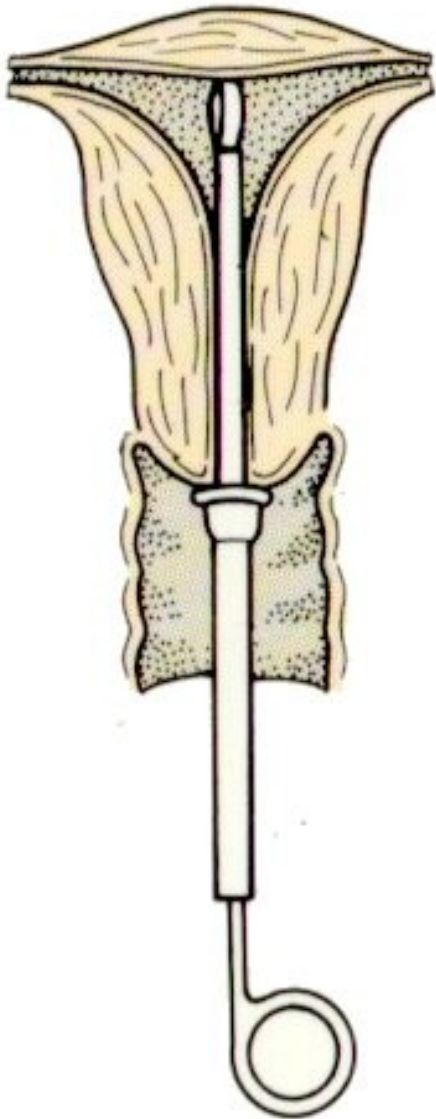
- **nitroděložní tělísko IUD - DANA**
 - s nebo bez mědi
- **nitroděložní systém IUS - MIRENA**
 - s levonorgestrellem

– PI 1,5 -5

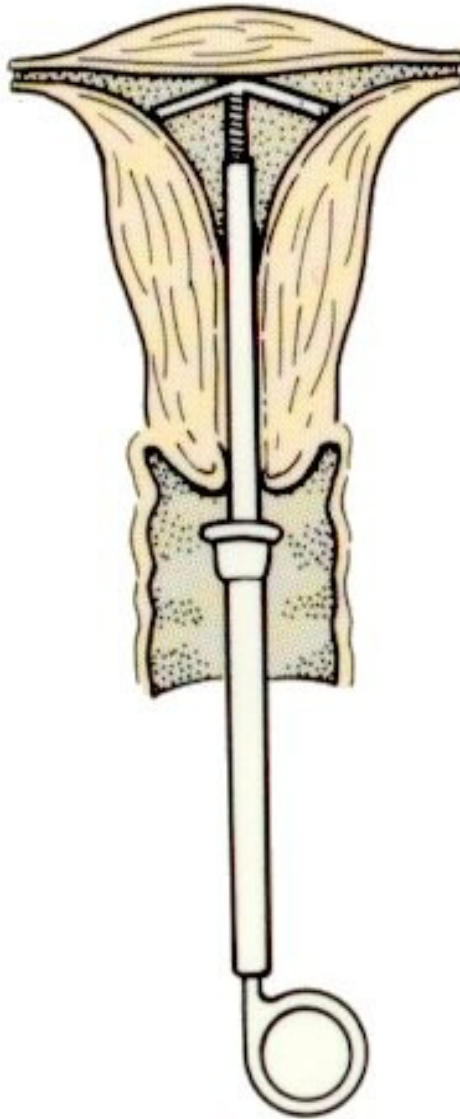




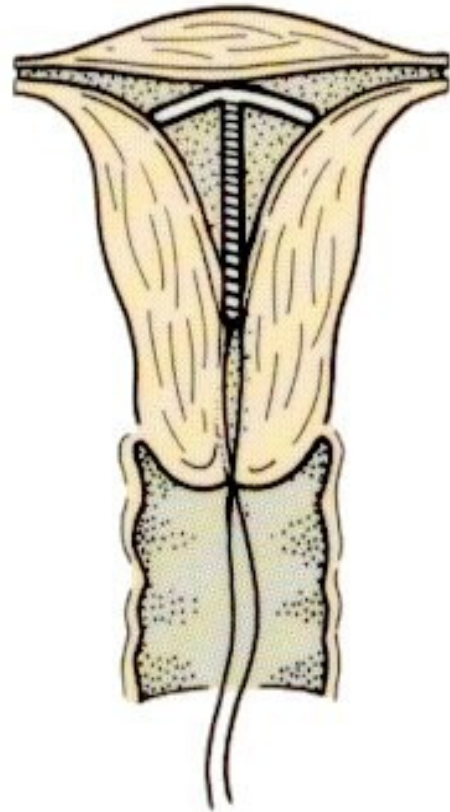
(a)



(b)



(c)



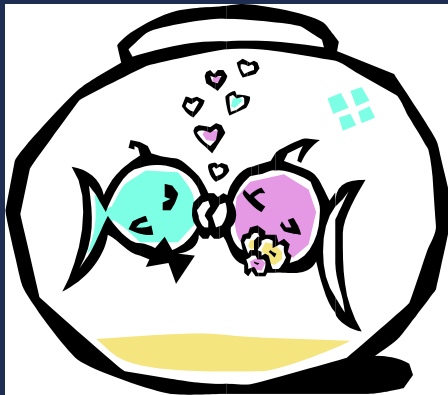
Metody antikoncepce - hormonální

- gestagení kontracepce
- kombinovaná orální kontracepce
- depotní formy

– PI 0,5 -2



Gestagení kontracepce



- diabetičky
- hypertoničky
- kontraindikace estrogenů
- kuřačky nad 35 let věku ?
- ženy s migrénou
- po operačních výkonech
- kojící matky



KOMBINOVANÁ HORMONÁLNÍ KONTRACEPCE

Snížení rizika gynekologických onemocnění

- dysfunkční krvácení a hypermenorea
- ovariální cysty, myomatóza
- benigní tumory mléčné žlázy
- dysmenorea, endometrióza
- mimoděložní těhotenství
- hluboký pánevní zánět
- endometriální a ovariální malignity



KOMBINOVANÁ HORMONÁLNÍ KONTRACEPCE

Riziko nežádoucích účinků:

1. Kardiovaskulární systém (TEN, hypertenze, infarkt myokardu, mozkové příhody)

- dávka estrogenu
- počáteční období užívání
- kouření (15 cigaret/den)
- body mass index > 25

NENÍ ZÁVISLÉ NA VĚKU !



KOMBINOVANÁ HORMONÁLNÍ KONTRACEPCE

Riziko nežádoucích účinků:

2. Hepatobiliární systém

(adenom, karcinom, lithiáza)

3. Malignity:

- karcinom prsu (RR 1,5 - 2,0)
začátek v mladém věku, > 10 let užívání
- karcinom čípku ? HPV ?
- melanom - dlouhodobé užívání
a UV záření



KOMBINOVANÁ HORMONÁLNÍ KONTRACEPCE

Předpoklady pro preskripci:

- * ≤ 35 mikrogramů EE
- * gestagen s minimální androgenní aktivitou
- * striktně dodržované absolutní i relativní kontraindikace
- * pouze nekuřačky ?!
- * nepřítomnost rizikových faktorů



Metody antikoncepce - hormonální

- gestagení kontracepce
- kombinovaná orální kontracepce
- depotní formy - Depo Provera
- NORPLANT

– PI 1,0 - 2



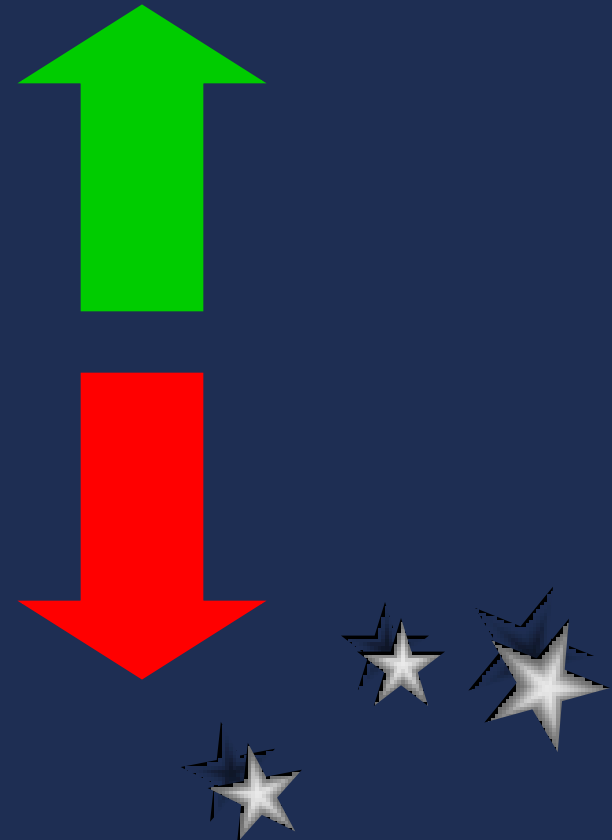
Metody antikoncepce - hormonální

- **Postkoitální servis - „morning after pill“**
 - Estrogen + Gestagení směs
- **RU 486 - Mifepriston:**
 - antag Progesteronu - zábrana implantace
- **IUD**
 - PI 0,5 - 2



Plánované rodičovství - omezení

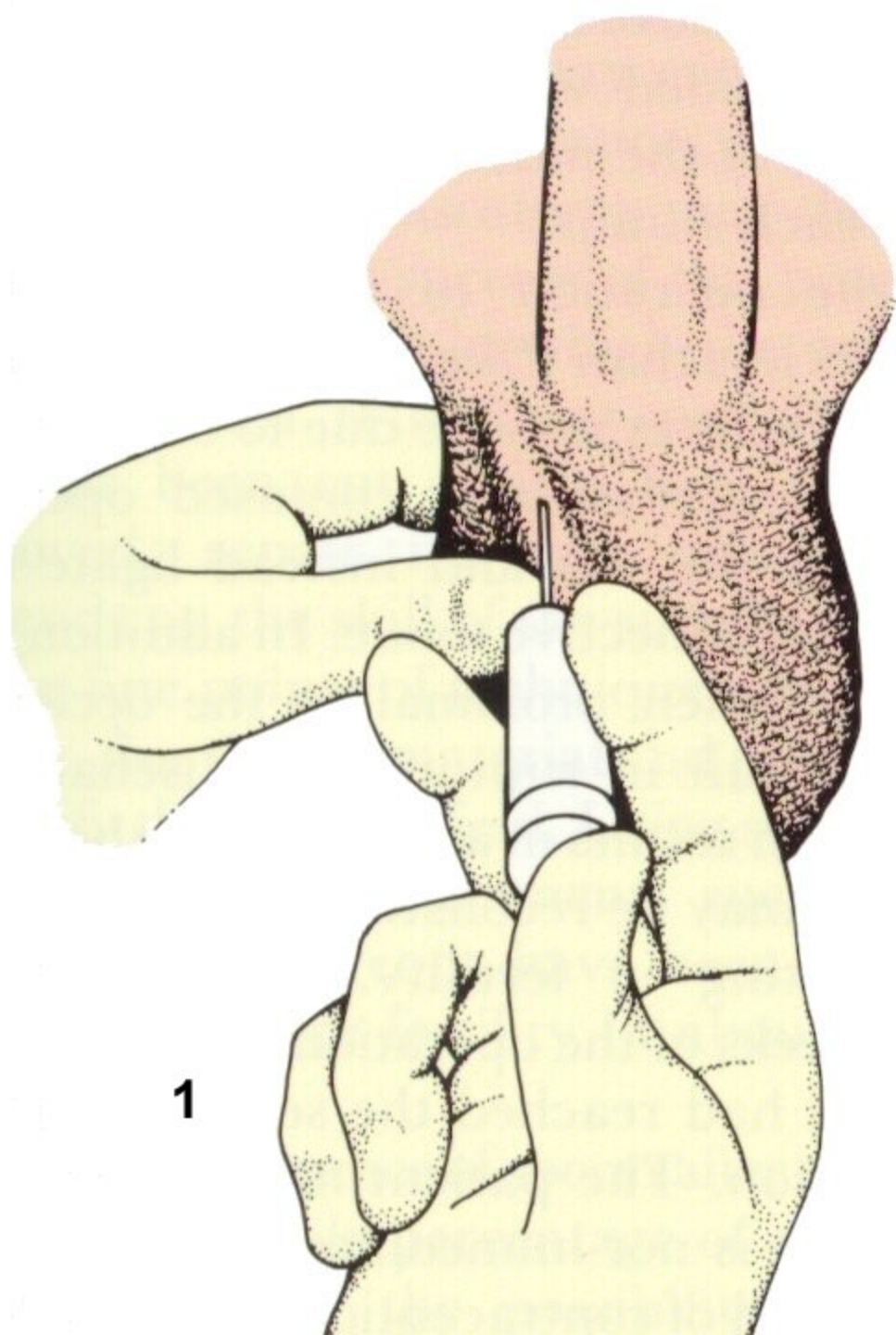
- antikoncepce
- sterilizace
- umělé ukončení těhotenství



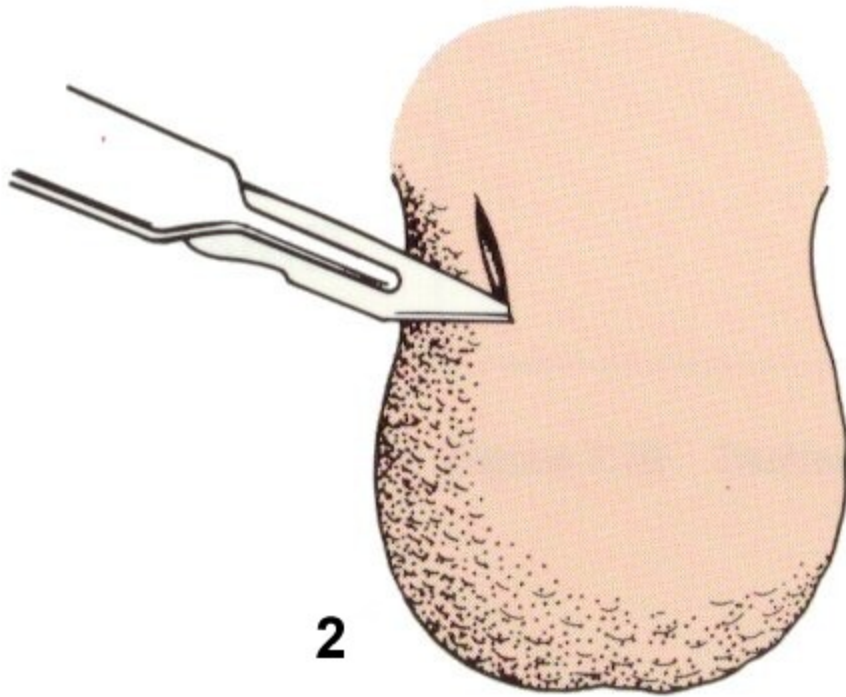
Plánované rodičovství - sterilizace

- **muž:** vasektomie - ductus defferns
- **žena:** přerušení vejcovodů
 - LSK - koagulace, klipy, stříh
 - Tomicky - podvaz + stříh
 - HSK - artef. sklerotizace

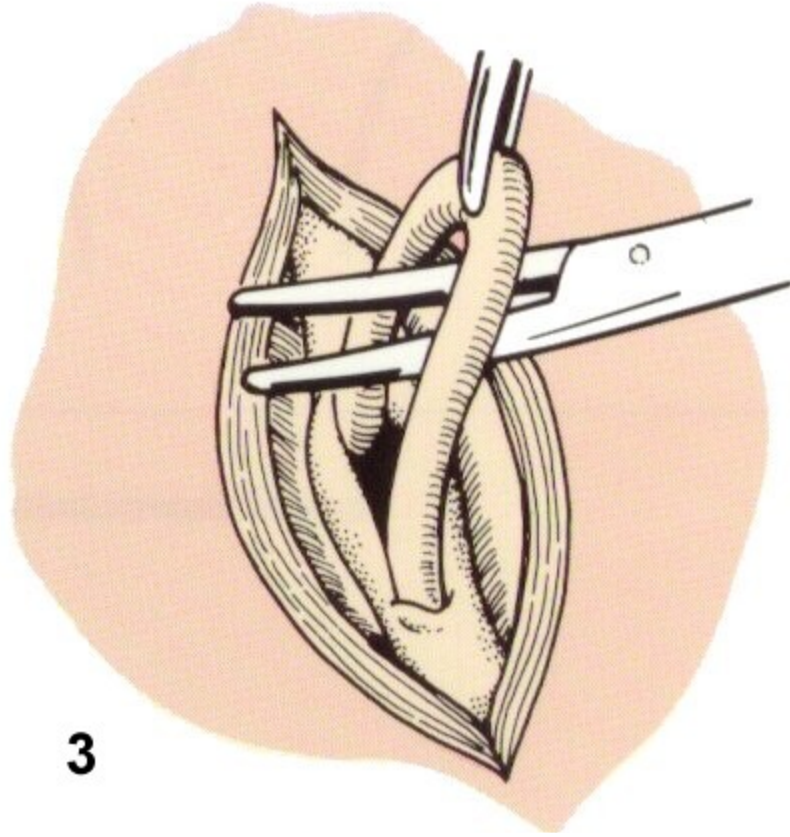




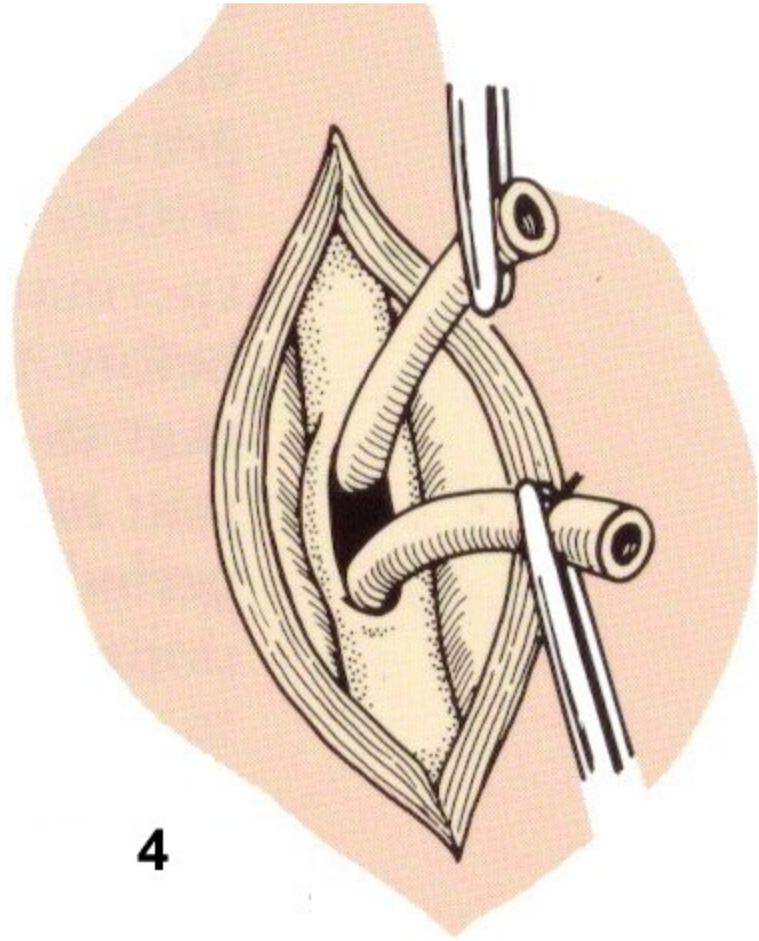
1



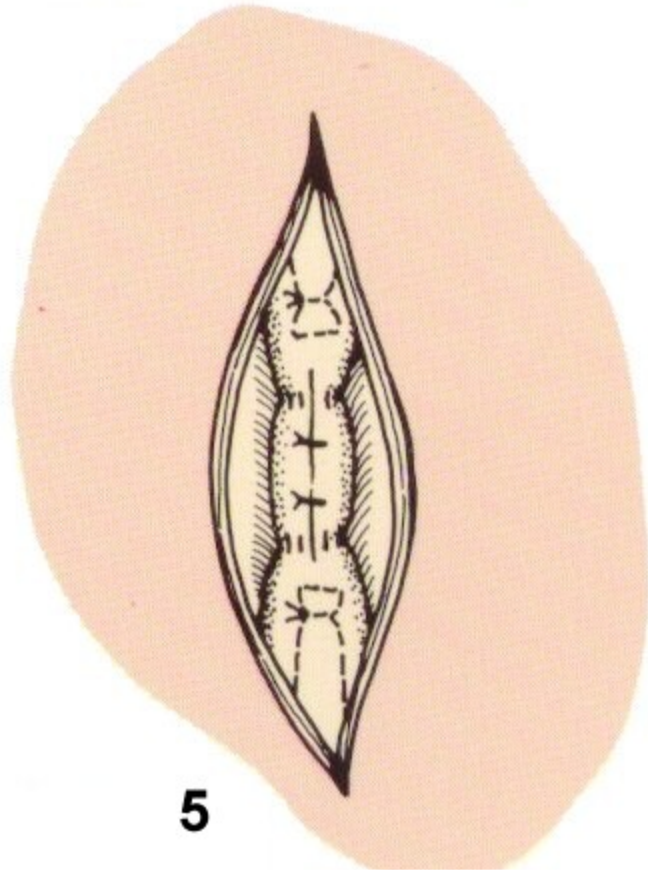
2



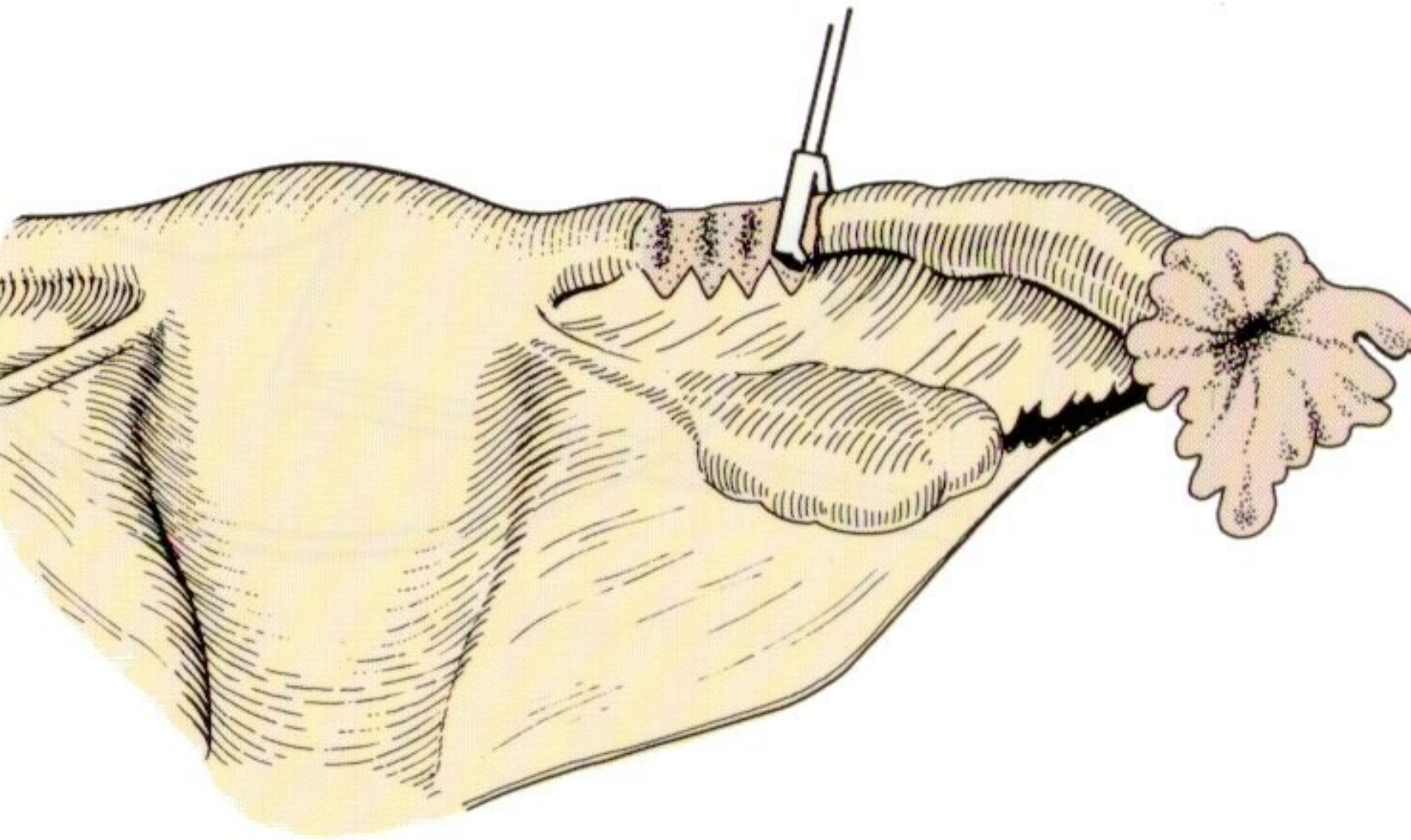
3



4



5



Plánované rodičovství - UPT

- v ČR zákon č.66 z roku 1986
- do 12. t.g. - na přání pacientky
- do 24. t.g. - z genetické indikace
- kdykoliv - z vitální indikace matky



